

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/10594. számú

törvényjavaslat

a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény módosításáról

Előadó:

dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter

Budapest, 2013. március

2013. évi ... törvény

a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény módosításáról

1. § A statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Stt.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § A statisztika feladata és célja, hogy valósághű, tárgyilagos képet adjon a társadalom, a gazdaság, a tulajdonviszonyok, a környezet állapotáról és változásairól az államhatalmi és a közigazgatási szervek, valamint a társadalom szervezetei és tagjai számára. A cél elérése érdekében e törvény az adatok statisztikai módszerekkel történő felvételével, feldolgozásával, tárolásával, átadásával, átvételével, elemzésével, szolgáltatásával, közlésével, valamint közzétételével kapcsolatos közhatalmi és egyéb tevékenységet (a továbbiakban: statisztikai tevékenység) szabályozza.”

2. § (1) A Stt. 10. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A népmozgalmi események körében kell megfigyelni a magyarországi lakcímmel rendelkező személyek külföldön bekövetkezett halálózását, valamint a magyarországi lakcímmel rendelkező anyák külföldön történt szülését, amennyiben az esemény anyakönyvezésére Magyarországon is sor kerül.”

(2) A Stt. 10. § (2)–(4) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„(2) A népmozgalmi események felmérése a következő adatkörökre terjed ki: név, lakcím, állampolgárság, születési hely és idő, nem, családi állapot, iskolai végzettség, gazdasági aktivitás, foglalkozás, gyermekek száma, a születéssel, illetve halálózással, mint népmozgalmi eseménnyel összefüggő egészségi állapot, az anyakönyvezés helye, az anyakönyvi bejegyzés folyószáma, a népmozgalmi esemény helye és ideje.

(3) A népmozgalmi eseménnyel, valamint a lakcímváltozással kapcsolatban gyűjtött adatok közül a nevet, a lakcímet az adatok teljessége és összefüggése ellenőrzésének befejezését követő nyolc napon belül törölni kell.

(4) A (2) bekezdés szerinti adatkörökbe tartozó, rendelkezésre álló adatokat a népmozgalmi esemény helye szerint illetékes anyakönyvvezetők, egészségügyi szervek, a halottvizsgálati bizonyítvány kiállítására jogosult orvos, a bíróságok és a közjegyzők, valamint – a külföldön történt események esetén – a hazai anyakönyvezést végző hatóságok kötelesek szolgáltatni. A lakcím adatokat a személyiadat- és lakcímnyilvántartást kezelő központi szerv a rá vonatkozó szabályok szerint szolgáltatja.”

(3) A Stt. 10. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A KSH a halottvizsgálattal kapcsolatos eljárásra vonatkozó külön jogszabályok szerint jogosult a halottvizsgálattal kapcsolatos adatokat egyedi azonosításra alkalmas módon átvenni és kezelni.”

3. § A Stt. a következő alcímmel és 27. §-sal egészül ki:

„Az Európai Unió jogának való megfelelés

27. § Ez a törvény

a) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. március 11-i 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

b) a népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról szóló 2008. december 16-i 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

c) a népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról szóló 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a halálokok statisztikája tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2011. április 5-i 328/2011/EU bizottsági rendelet,

d) a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. július 11-i 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

4. § Ez a törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

5. § Ez a törvény

a) a népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról szóló 2008. december 16-i 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet,

b) a népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról szóló 1338/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a halálokok statisztikája tekintetében történő végrehajtásáról szóló 2011. április 5-i 328/2011/EU bizottsági rendelet,

c) a migrációra és a nemzetközi védelemre vonatkozó közösségi statisztikákról, valamint a külföldi állampolgárságú munkavállalókra vonatkozó statisztikák összeállításáról szóló 311/76/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2007. július 11-i 862/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

Az uniós adatszolgáltatási kötelezettségek, valamint az elmúlt időszakban történt hazai jogszabályváltozások indokoltá teszik a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Törvény) népmozgalmi adatgyűjtésekre vonatkozó szakaszának módosítását. A módosítást indokai a következők.

Jelenleg a népmozgalmi statisztikai adatgyűjtések csak a Magyarország területén történt eseményekre terjednek ki. A törvényjavaslat célja, hogy a magyarországi lakcímmel rendelkező személyekre vonatkozó egyes népmozgalmi adatgyűjtéseket kiterjessze az országhatáron kívül történt eseményekre is. A népegészségre és a munkahelyi egészségre és biztonságra vonatkozó közösségi statisztikáról szóló Európai Parlament és a Tanács 1338/2008/EK, valamint a Bizottság 328/2011/EU rendeletei alapján részletes adatokat kell szolgáltatni a halálesetekről, köztük a külföldön elhalálozott személyek haláláról a lakóhely szerinti ország statisztikájában. Ezen kívül a most készülő demográfiára vonatkozó uniós rendelet tervezetében is szerepel a magyarországi lakcímmel rendelkezők külföldön történt születésének és halálának számbavétele, illetve az állampolgárság és a születési ország szerinti adatszolgáltatás a rendszeres népmozgalmi statisztikában. A tervezet jelenleg az európai parlamenti szavazásra vár. A rendelettervezet egységes definíciót határoz meg a népesség fogalmára, amely alapját képezi a minősített szavazati többség meghatározásának, ezért rendkívül lényeges, hogy milyen adatok alapján számítják azt.

Az elfogadás előtt álló rendelet alapján a szokásos lakóhellyel rendelkező népesség (usually resident population) definíciója szerint azokról a személyekről kell a tagországoknak adatot szolgáltatniuk, akik a referenciaidőt megelőzően legalább 12 hónapig folyamatosan az adott ország területén lévő lakóhelyükön éltek, vagy azzal a szándékkal érkeztek oda, hogy legalább 12 hónapig ott tartózkodjanak, függetlenül az állampolgárságuktól. Az előírásnak megfelelő sokaság összeállításához azon népmozgalmi eseményeknek az adatgyűjtését szükséges ország határon kívülre is kiterjeszteni, amelyek a magyarországi lakcímmel rendelkező népesség számát befolyásolják. Ezek a születésekkel és a halálásokkal kapcsolatos események.

A rendelet elfogadásáig, 2013. évre a Tanács eljárási szabályzatának módosításáról szóló 2013/37/EU határozata rögzítette a minősített szavazati többség meghatározásához alkalmazandó népességszámokat tagországonként.

Mindezek alapján tehát a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) által megállapított népesség adat képezi Magyarország uniós szavazati arányának megállapítási alapját, ezért kiemelt érdek fűződik a lehető legszélesebb körű adatok gyűjtéséhez, tekintettel arra, hogy így minőségileg jobb, pontosabb népesség adatok állíthatók elő.

Az utóbbi években felerősödött migrációs folyamatok miatt így nemcsak az ország területén történt eseményekről, hanem a magyarországi lakcímmel rendelkező személyek külföldön bekövetkezett népmozgalmi eseményeiről is szükséges az adatok gyűjtése.

A törvényjavaslat a fentiek mellett egyértelműsíti a statisztikai tevékenység közhatalmi jellegét.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A szakasz egyértelműsíti a statisztikai tevékenység közhatalmi jellegét.

A 2. §-hoz

A szakasz kiegészíti a Törvény 10. §-át, amely a népmozgalmi adatgyűjtéseket szabályozza. Az új (1a) bekezdés alapján a népmozgalmi adatgyűjtés kiegészül a magyarországi lakcímmel rendelkező személyek külföldön bekövetkezett halálzásának, valamint gyermekszülésének megfigyelésével, amennyiben az esemény anyakönyvezésére Magyarországon is sor kerül. A külföldön bekövetkezett népmozgalmi eseményekre vonatkozó adatokat a hazai anyakönyvezést végző hatóság (jelenleg a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal) továbbítja a Központi Statisztikai Hivatal felé.

A Törvény 10. §-ának (2) bekezdésében pontosításra kerül, hogy a Törvény ezen a helyen a népmozgalmi adatgyűjtés adatköreit sorolja fel, nem az egyes gyűjtendő adatokat. Az adatkörök adattartalmát a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény végrehajtásáról szóló 170/1993. (XII. 3.) Korm. rendelet mellékletei tartalmazzák, míg az egyes adathelyek, kérdések a statisztikai kérdőíveken szerepelnek.

A fentiekén túlmenően a 10. § (2) bekezdésében törlésre kerül a munkahelyre vonatkozó adatkör, tekintettel arra, hogy annak gyűjtése nem indokolt.

A halottvizsgálati bizonyítvány adatait a KSH külön, az erre vonatkozó jogszabály alapján veszi át az azt kitöltő személyektől, szervezetektől. Mindezek alapján a Törvény 10. §-ának (2)-(4) bekezdései pontosításra kerülnek. Ennek megfelelően a Törvény nem utal külön a TAJ szám gyűjtésére, kezelésére, mivel az a halottvizsgálati bizonyítvány adattartalmát képezi. Ezzel összefüggésben a Törvény kiegészül egy új (5) bekezdéssel, amely utal arra, hogy a halottvizsgálati bizonyítvány adatait a KSH külön jogszabályban meghatározottak szerint veszi át.

A 3. §-hoz

A szakasz a jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 89. § (3) bekezdésének megfelelően egészíti ki jogharmonizációs záradékkal a Törvényt.

A 4-5. §-hoz

A rendelkezések a hatályba léptető, illetve jogharmonizációs rendelkezéseket tartalmazzák.